

**Lakivaliokunnan mietintö n:o 17 hallituksen esityksestä laeiksi
rangaistusten täytäntöönpanosta annetun asetuksen ja tutkintavan-
keudesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 1994 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 66.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Jarmo Littunen, ylijohtaja K. J. Lång ja vanhempi hallitussihteeri Leena Kuusama oikeusministeriöstä, vs. ylitarkastaja Anne Hujala sosiaali- ja terveysministeriöstä, eduskunnan oikeusasiamies Jacob Söderman, johtaja Raimo Valtonen Helsingin lääninvankilasta, johtaja Esko Aaltonen Helsingin keskusvankilasta, rikosylikomisario Tuomo Koho keskusrikospoliisista, neuvotteleva lakimies Antero Jaakkola Suomen Kuntaliitosta, kirkon kriminaaliryhmän sihteeri Pekka Viirre, toiminnanjohtaja Harri Montonen Kriminaalihuoltoyhdistyksestä, puheenjohtaja Risto Kettunen, valtuuston puheenjohtaja Jouni Syrjänen, ylivartija Olli-Pekka Olkkonen ja apulaispäälikkö Taisto Piik Vankilavirkailijain liitto VVL ry:stä.

Hallituksen esitys

Lain tasoista asetusta rangaistusten täytäntöönpanosta ehdotetaan muutettavaksi niin, että nykyisen työvelvollisuuden sijaan ja rinnalle vangille säädettäisiin laajempi osallistumisvelvollisuus laitoksessa järjestettyihin toimintoihin. Samalla avolaitokseen määräämisen edellytyksiä väljennettäisiin.

Vangin taloudellista asemaa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi. Vangin mahdollisuuksia olla puhelinyhteydessä laitoksen ulkopuolelle ehdotetaan laajennettaviksi ja vangin kirjeiden tarkastusoikeutta rajoitettavaksi kansainvälisten ihmisoikeussopimusten edellyttämällä tavalla.

Huumausaineiden torjuntaa ehdotetaan tehostettavaksi siten, että vangilla, jonka epäillään olevan alkoholin tai muiden huumaavien aineiden vaikutuksen alainen, olisi velvollisuus antaa

virtsanäyte tai suorittaa puhalluskoe. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset vangin tapaajan henkilöntarkastuksesta, mahdollisuudesta järjestää tapaaminen erityisen valvotuissa olosuhteissa sekä antaa tapaajalle, joka on toimittanut vankilaan huumeita, päihteitä tai luvattomia esineitä, määräaikainen kieltö tulla vankilaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan aikaisintaan vuoden 1995 alusta.

Valiokunnan kannanotot

Yleisiä näkökohtia

Hallituksen esitys on luonteeltaan osittaisuudistus ja siitä syystä sisällöllisesti varsin hajanainen. Vapausrangaistusten täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä on uudistettu nyt käsiteltävänä olevaa ehdotusta laajemmin noin kaksikymmentä vuotta sitten, ja tarve kokonaisuudistukseen on varsin suuri säännösten yhtenäistämiseksi yhdeksi kokonaisuudeksi, joka vastaisi nykyisiä yhteiskunnallisia ja kriminaalipoliittisia näkömääriä.

Lakiehdotukseen rangaistusten täytäntöönpanosta sisältyy aikaisemmin asetuksessa olleita yleisiä säännöksiä täytäntöönpanon tavoitteista, laitosten järjestämisestä ja vankien kohtelusta. Valiokunnan kuulemat asiantuntijat ovat kiinnittäneet huomiota eräisiin epäkohtiin, jotka estävät tai vaikeuttavat vankeinhoidollisten päämäärien toteuttamista. Yksi tällaisista epäkohdista on vankiloissa esiintyvä väkivalta. Rangaistuslaitoksiin ehdotetaan perustettavaksi osastoja vangeille, jotka sitoutuvat olemaan käyttämättä huumaavia aineita. Nämä osastot yhdessä muiden uudistusten kanssa myötävaikuttanevat tilanteen paranemiseen. Vankilaväkivalta ja muut rangaistusten täytäntöönpanossa esiintyvät epäkohdat edellyttävät kuitenkin tähän ehdotukseen sisältyviä uudistuksia laajempia toimenpiteitä, jotta asetetut tavoitteet olisivat toteutettavissa.

Edellä lausutusta huolimatta valiokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja puoltaa siihen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavien huomautuksin.

Vankien taloudellinen asema

Esityksessä ehdotetaan, että vangeille maksettavien työ-, käyttö- ja toimintarahojen suuruuteen vaikuttaisi muiden viranomaisten maksama taloudellinen tuki siten, etteivät eri tuet olisi keskenään päällekkäisiä. Tämä merkitsisi myös sitä, että rangaistuslaitoksen maksamat etuudet olisivat ainakin osittain toissijaisia muiden viranomaisten maksamiin tukiin nähden. Valtion ja vangin kotikunnan vastuu vangin toimeentulosta ja muiden taloudellisten kustannusten jaosta on vaikea ja moniulotteinen kysymys, jota ei voida ratkaista tämän osittaisuudistuksen yhteydessä. Nyt omaksuttuja ratkaisuja ei voida siitä syystä pitää periaatteellisenä vastauksena kustannusten jakoon, jota on arvioitava laajemman selvitystyön avulla. Valiokunta kiirehtii sellaisen selvityksen aikaansaamista, jonka pohjalta päästään selkeisiin ratkaisuihin.

Valiokunta kiinnittää huomiota eri rangaistuslaitosten epäyhtenäiseen käytäntöön pidätettäessä vangin työ- ja käyttörahaa vapaudessa menestymistä varten. Tavoitteena pitää olla yhtenäinen käytäntö kaikissa rangaistuslaitoksissa.

Toimivallan delegointi

Rangaistusten täytäntöönpanoa koskevan lakiehdotuksen 1 luvun 7 §:ssä mahdollistetaan oikeusministeriön päätöksellä vankilan johtajalle kuuluvan päätösvalan siirtäminen laitoksen muille virkamiehille. Valiokunta ei hyväksy päätösvalan siirtämistä kurinpitorangeistusten määräämisessä, koska se saattaa johtaa erilaiseen kurinpitomenettelyyn laitoksen sisällä. Tästä syystä valiokunta ehdottaa 1 momenttia täydennettäväksi delegoimista koskevalla rajoituksella.

Lisäksi valiokunta kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että kurinpitomenettelyssä on nykyisin merkittäviä eroja eri laitosten välillä. Käytäntö on saatettava yhdenmukaiseksi tarkempien säännösten, valvonnan ja muutoksenhaku-järjestelmän avulla.

Vierailijoiden tarkastaminen

Esityksessä ehdotetaan, että epäiltäessä väärinkäytöksiä vierailun ehdoksi voidaan asettaa

vierailijan henkilöntarkastus. Mikäli vierailija ei suostu tarkastukseen, vierailu voidaan järjestää erityisen valvotuissa olosuhteissa tai evätä. Ehdotetulla säännöksellä pyritään estämään luvattomien esineiden ja aineiden kuljettaminen rangaistuslaitokseen.

Valiokunnan mielestä tämä päämäärä on toteuttava käytettäen sellaisia keinoja, jotka puuttuvat mahdollisimman vähän laitoksen ulkopuolisten henkilöiden ruumiilliseen koskemattomuuteen ja vapauteen. Rangaistuslaitoksiin on järjestettävä riittävät mahdollisuudet erityisesti valvottuihin tapaamisiin, jotta vierailut voidaan toteuttaa mahdollisimman vähäisillä vierailijoiden henkilöntarkastuksilla. Sen jälkeen kun tällaiset järjestelyt ovat käytettävissä, voidaan tarkastella uudestaan ehdotetussa säännöksessä olevaa keinovalikoimaa ja arvioida niiden keskinäistä etusijajärjestystä.

Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä, että vierailijoihin kohdistuvasta henkilöntarkastuksesta annetaan selkeät alemmantasoiset säännökset, joissa yksilöidään tarkastuksen suorittamisesta päättävä viranomainen, tarkastuksen edellytykset ja suoritustapa sekä määräykset toimenpiteiden kirjaamisesta.

Vankien tarkastaminen

Vankeihin kohdistuva henkilöntarkastus ja -katsastus säännellään laintasoisin säännösin, jotka noudattavat pakkokeinolaissa omaksuttuja periaatteita. Näistä pakkokeinoista on kuitenkin annettava tarkempia säännöksiä, joissa tarkennetaan henkilöntarkastuksesta päättävä viranomainen ja suorittamistapa sekä määrätään, että suoritetuista toimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

Henkilöön kohdistuvat pakkokeinot ovat tarpeellisia muun muassa sen vuoksi, että estettäisiin luvattomien esineiden ja aineiden kuljettaminen rangaistuslaitoksiin. Tämän lisäksi vankeja pidetään muista vangeista eristettyinä ja jatkuvan tarkkailun alaisina sen selvittämiseksi, kuljettavatko he kiellettyjä esineitä tai aineita kehossaan. Käytäntö perustuu nykyisin vankeinhoito-osaston määräykseen. Mikäli tällainen toimenpide on välttämätön, siitä pitää olla laintasoiset säännökset, jotka on valmisteltava nopeasti.

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi myös henkilöntarkastusta vähemmän perusteellista ja pinnallisempaa vangin tarkastusta koskevaa

säännöstä. Ensimmäisen lakiehdotuksen 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan vanki on tarkastettava hänen saapuessaan vankilaan ja muulloinkin, mikäli järjestys sitä edellyttää. Tarkastus olisi molemmissa tapauksissa tehtävä todistajan, käytännössä vankilavirkailijan, läsnä ollessa.

Eräät valiokunnan kuulemat asiantuntijat ovat huomauttaneet, että ehdoton vaatimus todistajan läsnäolosta vaikeuttaa vankiloiden päivittäistä toimintaa huomattavasti. Silloin kun vartija työskentelee yksin, hän ei voisi esimerkiksi ottaa pois havaitsemaansa luvantonta esinettä, jonka vanki on kätkenyt vaatteisiinsa.

Valiokunta ehdottaa po. 1 momentin muuttamista siten, että todistajan läsnäolo on välttämättöntä, kun tarkastetaan vanki hänen tullessaan vankilaan. Sen sijaan vangin tarkastaminen hänen ollessaan vankilassa on tehtävä mahdollisuuksien mukaan todistajan läsnä ollessa. Vankiloiden työvuorot ja virkailijoiden työskentely on pyrittävä järjestämään siten, että todistaja on saatavilla, mikäli vanki joudutaan tarkastamaan.

Muutoksenhaku kurinpitorangeistuksista

Vangeille järjestysrikkomuksista määrättävistä kurinpitorangeistuksista ei voida pääsääntöisesti hakea muutosta. Muutoksenhakujärjestelmä on oikeusturvan ja yhtenäisen rangeistuskäytännön kannalta välttämätön. Asian valmistelu edellyttää laajempaa valmistelua kuin tämän osittaisuudistuksen yhteydessä on mahdollista toteuttaa. Oikeusministeriö onkin asettanut 23.11.1993 työryhmän selvittämään vankeusrangeistukseen ja yhdyskuntapalveluun tuomitun oikeutta hakea muutosta häntä koskevaan täytäntöönpanoviranomaisen päätökseen.

Muut pykäläkohtaiset muutosehdotukset

Valiokunta ehdottaa lisäksi eräitä teknisluonteisia muutoksia useihin pykäliin.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

rangaistusten täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rangaistusten täytäntöönpanosta 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun asetuksen 2 luvun 9 §:n 4 momentti sekä 12 ja 21 §, 3 luvun 8 §:n 1 momentti sekä 5 luvun 5 §, näistä 2 luvun 9 §:n 4 momentti, 3 luvun 8 §:n 1 momentti ja 5 luvun 5 § sellaisina kuin ne ovat 19 päivänä heinäkuuta 1974 annetussa laissa (612/74),

muutetaan lain nimike, 2 luvun 1 d §:n 1 momentti, 3 b §:n 2 momentti, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 3 luvun 3 §:n 1 momentti sekä 5, 7, 10 ja 12 §, 4 luvun 2, 5 ja 6 §, (*poist.*) 7 §:n 1 ja 2 momentti sekä 8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 1 d §:n 1 momentti 15 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa laissa (555/90), 2 luvun 3 b §:n 2 momentti 23 päivänä huhtikuuta 1971 annetussa laissa (302/71), 2 luvun 9 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 3 luvun 3 §:n 1 momentti sekä 5, 10 ja 12 § sekä 4 luvun 5 ja 6 §, (*poist.*) 7 §:n 1 ja 2 momentti sekä 8 § mainitussa 19 päivänä heinäkuuta 1974 annetussa laissa, 3 luvun 7 § 15 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (993/78) sekä 4 luvun 2 § muutettuna mainitulla 19 päivänä heinäkuuta 1974 annetulla lailla ja 15 päivänä joulukuuta 1978 ja 17 päivänä marraskuuta 1989 annetuilla laeilla (969/78 ja 993/89), sekä

lisätään lakiin siitä mainitulla 19 päivänä heinäkuuta 1974 annetulla lailla kumotun 1 luvun tilalle uusi 1 luku sekä lain 2 lukuun uusi 9 a—9 c § seuraavasti:

Laki

rangaistusten täytäntöönpanosta

1 luku

Yleiset säännökset

1—6 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

7 §

Toimivallan siirtäminen

Asiat, jotka tämän lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaan ratkaisee rangaistuslaitoksen johtaja, voidaan oikeusministeriön päätöksellä antaa myös laitoksen muun virkamiehen ratkaistavaksi. *Päätösvaltaa kurinpitoasioissa ei kuitenkaan voida siirtää.*

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

8 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Yleisiä säännöksiä vankeusrangaistuksesta ja sakon muuntorangaistuksesta

1 d §

Enintään yhden vuoden lykkäyksen rangaistuksen täytäntöönpanoon 1 c §:ssä tarkoitetuilla perusteilla myöntää täytäntöönpanoviranomaisena toimiva *ulosottomies*. Yhden vuoden aika lasketaan siitä, kun täytäntöönpanokirja on saapunut edellä mainitulle *ulosottomiehelle*. Oikeusministeriö voi 1 c §:ssä tarkoitetuilla perusteilla edelleen lykätä vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon aloittamista enintään yhdellä vuodela kerrallaan, jos se on yleisen edun mukaista.

3 b ja 9 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

9 a §

Vangilla on oikeus vastaanottaa vieraita valvonnan alaisena siten asetuksella tarkemmin säädetään. *Lähiomaisten* ja vingin asiamiehenä toimivan asianajajan tai yleisen oikeusavustajan sekä, milloin valvontaa muusta syystä ei katsota tarpeelliseksi, muidenkin vierailut voidaan sallia ilman valvontaa.

(2—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

9 b §

(Kuten hallituksen esityksessä)

9 c §

Rangaistuslaitoksessa voi olla osastoja vangeille, jotka sitoutuvat olemaan käyttämättä alkoholia ja muita huumausaineita sekä pyydetäessä antamaan virtsanäytteen tai suorittamaan puhalluskokeen. Vanki, joka rikkoo sitoumuksensa, poistetaan osastolta. Oikeusministeriön päätöksellä myös koko rangaistuslaitos voidaan määrätä toimimaan tällaisena yksikkönä.

10 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Täytäntöönpanosta vankilassa

3 §

Kun vanki on saapunut vankilaan, *hänet on todistajan läsnä ollessa tarkastettava. Järjestyksen vaatiessa vanki voidaan tarkastaa muulloinkin. Tällöin tarkastus on mahdollisuuksien mukaan tehtävä todistajan läsnä ollessa.* Vankien käytössä olevia tiloja ja heidän hallussaan olevaa omaisuutta voidaan tarkastaa tarpeen vaatiessa. Esi- neet, jotka ovat omiaan aiheuttamaan haittaa laitoksen siisteydelle, järjestykselle tai turvallisuudelle, voidaan ottaa laitoksessa säilytettäväksi tai lähettää vingin osoittamaan paikkaan laitoksen ulkopuolelle. Vankilan tilojen valvonnasta ja suljettuna pitämisestä päättää laitoksen johtaja.

5, 7, 10 ja 12 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 luku

Täytäntöönpanosta avolaitoksessa

2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Avolaitoksessa oleva on kokonaan tai osittain vapautettava osallistumisvelvollisuudesta, jos

hänen terveydentilansa tai muu tärkeä syy niin vaatii. *Osallistumisvelvollisuudesta vapauttamisesta päättää johtaja.*

6 §

Valtion lukuun tehtävästä työstä on maksetta-
va käypä palkka. Koulutukseen *taikka muuhun*
laitoksen järjestämään tai hyväksymään toimin-
taan osallistuville maksetaan toimintarahaa. Oi-
keusministeriö päättää palkan ja toimintarahan
perusteista ja määrästä.

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Avolaitoksessa olevalle, joka (*poist.*) on va-
pautettu osallistumisvelvollisuudesta, maksetaan
käyttörahaa noudattaen soveltuvin osin, mitä 3
luvun 10 §:ssä säädetään.

(5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

7 ja 8 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

2.

Laki

tutkintavankeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tutkintavankeudesta 19 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (615/74) 4 §:n 2 moment-
ti, 5 §, 11 §:n 1 momentti sekä 13 §:n 1 ja 2 momentti, näistä 13 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 30
päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (455/87), sekä

lisätään 11 §:ään uusi 4 momentti ja 13 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla
30 päivänä huhtikuuta 1987 annetulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

4 §

Tutkintavangin pieni lapsi *voidaan* ottaa hoi-
dettavaksi laitokseen, jos se on lapsen edun mu-
kaista ja vanki itse sitä haluaa.

5, 11 ja 13 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa
ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Lax, vara-
puheenjohtaja Halonen ja jäsenet Aittoniemi,

Hassi, Komi, Kortenieni, Mäkelä, Polvi, Rossi,
Savela, Seivästö ja Suhola sekä varajäsenet
Hacklin ja Lehtinen.

Vastalause

Hallituksen esitys on tervetullut uudistus, kos-
ka se siirtää rangaistusten täytäntöönpanoa kos-
kevat määräykset pääasiassa lain tasolle. Ehdo-
tus sisältää myös muutoksia nyt vallitsevaan käy-

täntöön. Olemme pääasiassa näiden kannalla,
mutta vangin vastaanottamien vieraiden ja van-
gin tarkastamisesta olemme olleet valiokunnan
enemmistöstä poikkeavalla kannalla.

Vierailijoiden tarkastaminen

Vangin vastaanottamat vieraat voivat olla merkittävä tekijä vangin sosiaalistumisessa, mutta toisaalta viranomaisten on pidettävä huolta siitä, ettei mm. luvattomien aineiden tai esineiden vaihtoa tapahdu. Mielestämme henkilöntarkastuksen tekeminen vierailijalle ei saa olla ensisijainen keino estää luvattomien esineiden ja aineiden kuljettaminen rangaistuslaitokseen. Päämäärä on toteutettava käyttäen mahdollisimman lieviä keinoja siten, että puututaan mahdollisimman vähän laitoksen ulkopuolisten henkilöiden ruumiilliseen koskemattomuuteen ja vapauteen. Rangaistuslaitosten on järjestettävä riittävät mahdollisuudet erityisesti valvottuihin tapaamiin, jotta vierailut voidaan toteuttaa mahdollisimman vähäisillä vierailijoiden henkilöntarkastuksilla.

Vierailijoiden henkilöntarkastukset ovat viimekätinen keino väärinkäytösten estämiseksi ja vaihtoehto vierailun kieltämiselle. Valiokunnassa oli käsiteltävänä ehdotus rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 2 luvun 9 a §:n 2 ja 3 momentin muuttamisesta siten, että toimenpiteiden etusijajärjestys oli selkeytynyt. Vankien tarkistamista koskeva säännös laissa tutkintavankeudesta annetun lain muuttamisesta oli myös kirjoitettu vastaavalla tavalla.

Oli valitettavaa, ettei tämä valiokunnan ensimmäinen mietintöluonnos saavuttanut lopulta enemmistön kannatusta. Kysymyshän ei ole vankilahenkilökunnan käytettävissä olevien keinojen erilaisuudesta vaan niiden ensisijaisuudesta.

Asianmukaisten, tarvittaessa tiukasti valvottavissa olevien vierailutilojen rakentaminen poistaisi suuren osan ongelmista. Sen vuoksi me vastalauseen allekirjoittajat tuimme myös valiokunnassa esitettyä, arvalla hävinnyttä ehdotusta, että mietinnössä oleva periaate ”on käytettävä keinoja, jotka puuttuvat mahdollisimman vähän laitoksen ulkopuolisten henkilöiden ruumiilliseen koskemattomuuteen ja vapauteen” olisi nostettu eduskunnan ponneksi. On muistettava, että rangaistuslaitoksessa oleva on syyllistynyt rikokseen eikä hänen perheenjäsenensä tai muut läheisensä. Tämän tulee olla selkeänä periaatteena myös turvatoimenpiteiden kohdentamisessa.

Vankien tarkastaminen

Valiokunnan enemmistö on heikentänyt hallituksen esityksessä olevaa vaatimusta, että vangin

tarkastus on tehtävä myös vankilassa todistajan läsnä ollessa.

Enemmistön mielipiteen mukaan ”vangin tarkastaminen hänen ollessaan vankilassa on tehtävä mahdollisuuksien mukaan todistajan läsnä ollessa”. Lisäksi valiokunta lausuu yksimielisesti toivomuksen, että ”vankiloiden työvuorot ja vierailijoiden työskentely on pyrittävä järjestämään siten, että todistaja on saatavilla, mikäli vanki joudutaan tarkastamaan”. Hämmästyseksemme valiokunnan enemmistö ei sen sijaan ollut valmis kiinnittämään huomiota siihen, että vankilat saisivat riittävästi henkilöstöresursseja näihin järjestelyihin. Haluamme painottaa, että muutokset tehdessämme olemme olleet huolissamme sekä vangin oikeusturvasta että vankiloiden henkilökunnan työturvallisuudesta.

Lakisystematiikasta johtuen ehdotamme samoja muutoksia sekä hallituksen esityksen ensimmäiseen että toiseen lakiehdotukseen.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme kunioittavasti,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin valiokunnan ehdotuksen mukaisina paitsi

- 1. lakiehdotuksen 2 luvun 9 a § ja*
- 2. lakiehdotuksen 13 § näin kuuluvina:*

1. lakiehdotus

9 a §

(1 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Jos on perusteltu aihetta epäillä väärinkäytöksiä, *vierailu voidaan järjestää erityisen valvotuissa olosuhteissa. Mikäli tällaista valvontaa ei voida järjestää, vanki voidaan tarkastaa vierailun jälkeen tämän luvun 9 b §:ssä tarkoitetulla tavalla, vierailu voidaan evätä tai vierailun ehdoksi voidaan asettaa, että vankia tapaamaan tullut henkilö suostuu henkilöntarkastukseen sen tutkimiseksi, mitä hänellä on vaatteissaan tai muuten yllään. Henkilöntarkastus tulee suorittaa hienotunteisesti, eikä siitä saa aiheutua vierailijalle enempää haittaa kuin tarkastuksen toteuttaminen välttämättä vaatii. Vangin asiamiehenä toimivan asianajajan tai yleisen oikeusavustajan vierailua ei kuitenkaan saa evätä.*

(3 mom. poist.)

(3 mom. kuten 4 mom. valiokunnan mietinnössä)

2. lakiehdotus

13 §

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

— — — — —
Jos on perusteltua aihetta epäillä väärinkäytöksiä, vierailu voidaan järjestää erityisen valvo-
tuissa olosuhteissa. Mikäli tällaista valvontaa ei
voida järjestää, vanki voidaan tarkastaa vierailun

jälkeen 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla, vierailu voi-
daan evätä tai vierailun ehdoksi voidaan asettaa,
että vankia tapaamaan tullut henkilö suostuu
henkilöntarkastukseen sen tutkimiseksi, mitä
hänellä on vaatteissaan tai muuten yllään. Hen-
kilöntarkastus tulee suorittaa hienotunteisesti,
eikä siitä saa aiheutua vierailijalle enempää hait-
taa kuin tarkastuksen toteuttaminen välttämättä
vaatii. (Poist.)

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1994

Tarja Halonen
Iivo Polvi

Iiris Hacklin
Satu Hassi

